

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Ndt/13/2018
Identifikačné číslo spisu: 4216010229
Dátum vydania rozhodnutia: 10. mája 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4216010229.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela, v trestnej veci obžalovaného F. O., pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu spolupáchateľstvom podľa § 20, § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a iné, vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 4 Nto/7/2018 na neverejnom zasadnutí konanom 10. mája 2018 v Bratislave, o návrhu obžalovaného F. O. na odňatie a prikázanie veci, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku trestná vec obžalovaného F. O., vedená na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 4 Nto/7/2018, sa tomuto súdu n e o d n í m a.

O d ô v o d n e n i e

Prokurátor Krajskej prokuratúry Nitra podal 26. apríla 2016 obžalobu na obvineného F. O., U. X. a mladistvého Z. X. pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu v spolupáchateľstve podľa § 20 a § 186 odsek 1, odsek 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, pre zločin lúpeže v spolupáchateľstve podľa § 20 a § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a pre prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla v spolupáchateľstve podľa § 20 a § 216 ods. 1 Trestného zákona. Krajskému súdu v Nitre bol 23. apríla 2018 predložený spis Okresného súdu Komárno na rozhodnutie o návrhu obžalovaného F. O. na odňatie a prikázanie veci sp. zn. 2T/39/2016 (č.l. 2247) spolu s vyjadrením sudcov (na č.l. 2234 -2245), námietka zaujatosti voči predsedníčke senátu 4Tos a návrh na odňatie a prikázanie veci zo 7. marca 2018 (čl. 2067 - 2070), sťažnosť obžalovaného O. proti uzneseniu Okresného súdu Komárno z 5. apríla 2018, sp. zn. 2T/39/2016 (zamietnutie žiadosti obžalovaného O. o prepustenie z väzby na slobodu), sťažnosť obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo 16. apríla 2018, sp. zn. 2T/39/2016 (o nevyhlúčení predsedu senátu a prísediacich z prejednávania predmetnej veci), sťažnosť obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo 16. apríla 2018, sp. zn. 2T/39/2016 (o nevyhlúčení zapisovateľky Kataríny Czékusovej v predmetnej veci). Krajský súd v Nitre uznesením z 26. apríla 2018 sťažnosť obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno z 5. apríla 2018, sp. zn. 2T/39/2016 zamietol. Súčasťou spisu sú aj vyjadrenia všetkých sudcov Okresného súdu Komárno (č.l. 2234 - 2245) a Krajského súdu v Nitre (č.l. 2297 - 2311) k návrhu obžalovaného, z ktorých vyplýva, že ani jeden sudca okresného ani krajského súdu sa necíti byť zaujatý v predmetnej veci a nemá žiaden vzťah k prejednávanej veci ani k obžalovanému. Z

písomného podania obžalovaného z 23. februára 2018 adresovanému Krajskému súdu v Nitre je možné zistiť, že obžalovaný F. O. podal voči predsedníčke senátu 4 Tos JUDr. Zite Matyóovej námietku zaujatosti podľa § 31 Trestného poriadku. Obžalovaný má dôvodné pochybnosti o jej neustrannosti a nezaujatosti, čo vyplýva z relevantných spisov, v ktorých sú uvedené jednak myšlienkové pochody pani predsedníčky a tiež je zaujatá vo veci a to z dôvodu, že už raz musela vydať uznesenie o jeho prepustení na slobodu a nevie sa od toho odosobniť. Zároveň obžalovaný žiada v zmysle § 23 Trestného poriadku, aby bola vec Krajskému súdu v Nitre odňatá a prikázaná na rozhodnutie inému súdu toho istého druhu a stupňa. Za dôležité dôvody obžalovaný považuje tú skutočnosť, že senát 4 Tos rozhodol uznesením 4Tos/23/2018 z 22. februára 2018 podľa chybného zákonného ustanovenia, ktoré neustále uvádza v záhlaví (neuvádza ustanovenia, pre ktoré bola podaná obžaloba). To robí pravidelne minimálne od 17. júna 2016. Obžalovaný si myslí, že všetci sudcovia Krajského súdu v Nitre sú voči jeho osobe zaujatí a tiež sú zaujatí vo veci. Uviedol, že v predmetnom uznesení senát tvrdil, že námietku zaujatosti, ktorú podal na hlavnom pojednávaní 1. februára 2018 vzal späť. Potom, ale na námietke trval naďalej. Podľa názoru obžalovaného Krajský súd v Nitre je malým súdom a všetci sudcovia sa poznajú a majú rodinné prepojenia, sú zaujatí. Na hlavnom pojednávaní konanom na Okresnom súde Komárno 16. apríla 2018 obžalovaný F. O. vzniesol námietku zaujatosti voči predsedovi senátu JUDr. Imrichovi Hlavičkovi (čl. 2198 -2200). Námietku podal podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu, že predseda senátu sa 12. októbra 2017 vyjadril: " Tento človek sa rozhodol, že ma zničí". Z čoho vyplýva, že predseda senátu má s ním problém. Ďalej obžalovaný vzniesol námietku zaujatosti aj voči prísediacim Ing. Zoltánovi Veresovi a Karolovi Kajanovi za vyjadrenia voči osobe obžalovaného: "Az angylát, toto sme museli dostať, dobre nech si uvedomia, že nie sú v Bratislave." Námietku zaujatosti vzniesol aj voči zapisovateľke Kataríne Czékusovej, ktorá na vyjadrenie predsedu senátu, či ho pustíme na slobodu sa začala smiať. Ako zapisovateľka v konaní 2T/39/2016 zapisovala do zápisnice iné údaje ako jej diktoval predseda senátu. Zvukové nahrávky nesúhlasia s obsahom zápisníc. Zároveň obžalovaný vzniesol generálnu námietku voči celému Okresnému súdu Komárno. Uviedol, že Okresný súd Komárno je malým súdom, všetci sudcovia sa osobne poznajú a nedá sa vylúčiť, že sa mu budú mstiť a že v predmetnej veci budú postupovať nezaujato. Žiada, aby všetci sudcovia boli vylúčení z rozhodovania jeho veci, vec bola v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku odňatá Okresnému súdu Komárno a aby bola pridelená inému súdu toho istého druhu a stupňa. Generálnu námietku vznáša aj proti celému Krajskému súdu v Nitre a voči všetkým jeho sudcom z dôvodu, že senát 4Tos rozhodoval v predmetnej veci a podľa názoru obžalovaného, sú voči jeho osobe zaujatí (už raz ho museli prepustiť z väzby na slobodu). Podľa názoru obžalovaného všetci sudcovia sa vzájomne poznajú. Z uvedených dôvodov žiada, aby vec bola Krajskému súdu v Nitre odňatá a pridelená inému súdu toho istého druhu a stupňa. Predsedníčka senátu Krajského súdu v Nitre predložila Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 9. mája 2018 na rozhodnutie námietku vznesenú obžalovaným F. O. na čl. 2067-2070 a na čl. 2199 zo 16. apríla 2018 (zápisnica o hlavnom pojednávaní) s návrhom na odňatie a prikázanie veci, spolu s vyjadrením sudcov Okresného súdu Komárno na čl. 2234 - 2245 a sudcov Krajského súdu v Nitre na čl. 2297 - 2311. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že v danom prípade nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Nitre a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa. Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Keďže obžalovaný vzniesol námietku zaujatosti aj voči všetkým sudcom Krajského súdu v Nitre, je príslušný na rozhodnutie Najvyšší súd Slovenskej republiky. Inštitút odňatia a prikázania veci možno uplatniť len vtedy, ak pre tento postup existujú dôležité dôvody. Dôležitými dôvodmi, ktoré zákon bližšie nedefinuje, sú pritom predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, výchovného pôsobenia trestného konania na páchatel'a i na ostatných občanov, a čo najrýchlejšie prejednanie veci. Medzi dôvody svedčiace pre odňatie veci príslušnému súdu patrí tiež požiadavka zabezpečenia objektivity súdneho konania a spravodlivého rozhodnutia v prípadoch, kedy sú vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu. Námietku zaujatosti však možno znášať len proti tým sudcom, ktorí sa na pojednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú a nie proti neurčitým osobám, napríklad všetkým sudcom určitého súdu. Taktiež je nevyhnutné uviesť konkrétne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z neustranného,

neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci. Význam, resp. dôležitosť dôvodu na zmenu miestnej príslušnosti súdu musí byť porovnateľný s významom ústavného princípu vyplývajúceho z článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, že „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi“. Delegácia sa preto nesmie stať prostriedkom na porušenie práva obžalovaného na zákonného sudcu, ale ani prostriedkom na to, aby procesné strany určovali, kto bude zákonným sudcom v konkrétnom prípade bez splnenia zákonných podmienok podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Dôvody na vylúčenie sudcu z vykonávania úkonov trestného konania sú v § 31 ods. 1 Trestného poriadku taxatívne vymenované, preto ich nemožno rozširovať. Účelom tohto ustanovenia je upevniť dôveru strán konania aj verejnosti k nestrannosti postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdov. Meradlom pre hodnotenie objektivity sudcu nemôže byť subjektívne hľadisko účastníka konania, ktoré je spravidla motivované tým, že súd nekoná a nerozhoduje podľa jeho predstáv. Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku je aj zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu. V predmetnej veci obžalovaný F. O. vo vzťahu k sudcom krajského súdu uviedol iba všeobecnú námietku, ktorú bližšie nekonkretizoval. Jediné bližšie konkretizované výhrady sa týkali senátu Krajského súdu v Nitre 4 Tos resp. a jeho predsedníčky JUDr. Zity Matyóovej, ktorý podľa názoru obžalovaného pri rozhodovaní o väzbe obžalovaného v uznesení sp. zn. 4Tos/23/2018 z 22. februára 2018 uviedol chybné zákonné ustanovenia, ktoré neustále uvádza v záhlaví uznesení (neuvádza ustanovenia, pre ktoré bola podaná obžaloba). Z obsahu spisu je zrejmé, že obžalovaný písomným podaním z 5. februára 2018 adresovaným súdu prvého stupňa a doručeným mu 8. februára 2018 vzal späť námietky zaujatosti, ktoré podal na hlavnom pojednávaní konanom 1. februára 2018. Neskôr prehlásil, že podanie berie späť a trvá na námietkach. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na ustanovenie § 32 ods. 6 Trestného poriadku, podľa ktorého o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31. Z vecného hľadiska najvyšší súd pripomína a zdôrazňuje, že prípadné námietky vytykajúce súdu chybný procesný postup, môžu procesné strany uplatniť v rámci použitia opravného prostriedku, a nie sú dôvodom na vylúčenie sudcu resp. senátu z vykonávania úkonov trestného konania. Pokiaľ ide o posudzovaný návrh, obžalovaný F. O. neuviedol podľa názoru najvyššieho súdu žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania sudcov v danej veci. V tomto štádiu trestného stíhania z obsahu predloženého spisu takéto skutočnosti nezistil ani najvyšší súd. S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre odňatie veci Krajskému súdu v Nitre, pretože v danom prípade nie sú splnené podmienky na tzv. delegovanie veci inému krajskému súdu v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prerokovanie uvedenej trestnej veci. Úlohou Krajského súdu v Nitre bude rozhodnúť o sťažnostiach obžalovaného a o námietke zaujatosti vznesenej proti sudcom okresného súdu.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

